

UROLOGIE

# LASERBEHANDELING BIJ EEN VERGROTE PROSTAAT

## Inleiding

Onderzoek heeft aangetoond dat uw prostaat vergroot is en plasklachten veroorzaakt. U heeft samen met uw behandelend arts besproken dat u uw prostaat met behulp van een laser wilt laten behandelen. Door de laserbehandeling zal er weer ruimte in uw prostaat ontstaan. Hierdoor zal u beter kunnen plassen.

## De prostaat

Het woord 'prostaat' komt van het Griekse 'prostatis', ofwel 'hij die vooraan staat'. De prostaat wordt dan ook wel 'voorstanderklier' genoemd. Alleen mannen hebben deze klier. De prostaat bevindt zich onder de urineblaas en boven de sluitspier van de blaas. De plasbuis loopt door de prostaat heen. Door de plasbuis wordt urine uit de blaas afgevoerd.

De prostaat ontwikkelt zich bij de man tijdens de puberteit onder invloed van mannelijke hormonen. De prostaat produceert vocht dat - samen met vocht uit de zaadblaasjes - het sperma vormt. Een normale prostaat is ongeveer 10 tot 15 cc groot.

## Goedaardige prostaatvergroting

Met het stijgen van de leeftijd wordt de prostaat groter. De opening in de plasbuis ter hoogte van de prostaat wordt dan kleiner. Hierdoor kunnen plasklachten ontstaan. Bij de meeste mannen groeit de prostaat, maar niet alle mannen krijgen klachten.

Goedaardige prostaatvergroting wordt ook wel B.P.H. (Benigne Prostaat Hyperplasie) genoemd.

Bij de ouder wordende man kan de kringspier tussen blaas en prostaat (blaashals) zich vaak minder makkelijk ontspannen. Hierdoor kunnen ook plasklachten ontstaan.



Deze informatie voor patiënten is met de grootste zorg samengesteld. Het betreft algemene informatie. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

© Jeroen Bosch Ziekenhuis 2005 [www.jeroenboschziekenhuis.nl](http://www.jeroenboschziekenhuis.nl)

(URO-093, uitgave juni 2011)

### **Klachten van een vergrote prostaat**

De klachten kunnen bestaan uit:

- een minder krachtige urinestraal en/of een onderbroken straal;
- moeite met het op gang komen van het plassen;
- meer aandrang en vaker moeten plassen;
- nadruppelen;
- ongewenst urineverlies (incontinentie);
- 's nachts vaker plassen;
- een gevoel hebben dat de blaas niet leeg komt.

De combinatie van deze klachten wordt ook wel LUTS genoemd (Lower Urinary Tract Symptoms).

### **Voordelen van de behandeling**

Samen met uw behandelend arts is besloten om uw prostaatvergroting met een laser te behandelen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de Cyber TM, één van de nieuwste en meest geavanceerde lasers voor prostaatoperaties.

De voordelen van een laserbehandeling van de prostaat ten opzichte van de standaard behandeling, de zogenaamde TURP zijn:

- minder klachten na de operatie
- een korter verblijf in het ziekenhuis
- minder bloedverlies na de operatie
- er is maar kort een blaaskatheter nodig.

Het voordeel ten opzichte van andere lasers is het dat de Cyber TM de uroloog in staat stelt om de laserenergie precies te richten op het te verwijderen prostaatweefsel. Hogere precisie betekent meer veiligheid en minder complicaties. Daarnaast kan de uroloog weefsel verwijderen met de Cyber TM laser om te laten onderzoeken op afwijkingen (zoals kanker) door de patholoog. De uitslag van het weefselonderzoek wordt na uw ontslag met u besproken op de polikliniek.

### **Hoe bereidt u zich voor?**

Gewoonlijk wordt u op de dag van de operatie opgenomen. U moet vanaf 24.00 uur 's nachts nuchter blijven. Dat wil zeggen dat u vanaf dat tijdstip niet meer mag eten, drinken of roken.

Op de verpleegafdeling krijgt u een opnamegesprek met de verpleegkundige en er wordt bloed geprikt.

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Dan is het soms nodig dat u het gebruik hiervan van tevoren staakt. Dit gaat in overleg met uw arts.

### **Het verloop van de operatie**

Een laserbehandeling van de prostaat vindt plaats onder verdoving met een ruggenprik of onder algehele narcose.

De uroloog brengt een instrument in via uw plasbuis, een cystoscoop. Hiermee kan de prostaat worden bekeken. Via de cystoscoop wordt een laserdraad (fiber) ingebracht. Met de laser wordt overtollig prostaatweefsel – stukje voor stukje – verdampt en weggesneden. Deze techniek heet vapo-resectie. Het effect is vergelijkbaar met het uithollen van een appel met een appelboor.

De wand (het kapsel) van de prostaat blijft aanwezig. De weggesneden stukjes worden met een spoelvoelstof, die door de cystoscoop de blaas invloeit, afgevoerd.

Er is alleen een inwendige wond. Eventuele bloedvatjes kunnen met de laser dichtgebrand worden.

Na de operatie wordt een blaaskatheter ingebracht.

Bij het gebruik van laserapparatuur is iedereen op de operatiekamer verplicht een beschermende bril te dragen.

### **Na de operatie**

De blaaskatheter wordt de dag na de operatie verwijderd als de urine helder van kleur is. Vervolgens moet het spontane plassen (zelf plassen) weer op gang te komen. De verpleegkundige zal na het plassen met een echoapparaatje op uw buik kijken of de blaas leeg is. Als het plassen goed op gang gekomen is mag u weer naar huis.

Na de operatie kunt u tijdelijk problemen ervaren met plassen en kan het voorkomen dat u de plas soms moeilijker op kan houden. Ook is het mogelijk dat er wat bloed bij de urine zit; dit is tijdelijk en hoeft hier niet verontrust over te zijn. Neemt u dan voldoende rust en drink veel totdat het bloed verdwenen is.

### **Welke risico's zijn er?**

Na de operatie kan er een bloeding optreden vanuit de prostaat. Meestal stopt zo'n bloeding spontaan. Blijft de urine toch meerdere dagen achtereen bloederig of ontstaan er stolsels en is het uitplassen een probleem, neemt u dan contact op.

Er kan een urineweginfectie en/of een bijbalontsteking optreden die gepaard gaat met koorts. Meestal is zo'n infectie goed met antibiotica te behandelen.

Het kan enige tijd duren voordat het ophouden van de plas weer perfect lukt. Dit komt doordat de sluitspier (die 'stroomafwaarts' van de prostaat ligt) tijd nodig heeft om te wennen aan de krachtige straal urine die nu weer langs stroomt.

Na een Cyber TM laserbehandeling van de prostaat komt het regelmatig voor dat bij een orgasme het sperma in de blaas terechtkomt en niet meer uit de penis komt. Het sperma gaat als het ware de verkeerde kant op. Het afsluitmechanisme dat dit normaal gesproken verhindert, is bij de laserbehandeling – samen met het overtollige prostaatweefsel – weggehaald. Er is dan sprake van een 'droge' zaadlozing. Dit is niet gevaarlijk voor uw gezondheid.

Erectiestoornissen treden na de operatie niet op.

Er is een hele kleine kans dat na langere tijd een vernauwing van de plasbuis ontstaat. Dit komt door de vorming van littekenweefsel. Soms is dan een nieuwe (operatieve) behandeling noodzakelijk.

### **Leefregels en adviezen**

De meeste patiënten kunnen hun normale activiteiten binnen een paar dagen weer oppakken. Om een goed herstel na uw operatie mogelijk te maken is het beter dat u de eerste vier weken:

- matig bent met alcohol.

- geen zware lichamelijke arbeid verricht. Zwaar tillen, zware huishoudelijke werkzaamheden en sporten zijn activiteiten die u beter kunt vermijden.
- niet fietst.
- geen geslachtsgemeenschap heeft of masturbeert.
- zo min mogelijk perst bij de ontlasting. Voorkom een trage stoelgang door veel te drinken en vezelrijke voeding te eten.

Heeft u vragen over uw activiteiten? Bespreek dit dan met de verpleegkundige of uroloog.

Als u voor de operatie bloedverdünnende middelen gebruikte, mag u deze weer gaan gebruiken als de urine enkele dagen helder is.

Wij adviseren u om de eerste weken minstens twee liter vocht per dag te drinken (tenzij u om andere redenen niet veel mag drinken). Dit draagt namelijk bij tot een goed herstel en genezing van de inwendige wond. Vooral als er nog wat bloed in de urine zit, is het van belang dit advies op te volgen. Zo wordt de blaas op natuurlijke wijze 'gespoeld', waardoor de urine weer lichter van kleur zal worden.

### **Heeft u vragen of problemen na ontslag?**

Neemt u dan contact op met het ziekenhuis. Tijdens kantooruren belt u met de polikliniek Urologie, telefoonnummer (073) 553 60 10.

Buiten kantooruren belt u met de verpleegafdeling Urologie, telefoonnummer (073) 553 20 22. De verpleegkundige zal uw vraag proberen te beantwoorden of de dienstdoende uroloog inschakelen.

Na uw eerste controle op de polikliniek Urologie neemt u bij problemen contact op met uw huisarts of de huisartsenpost (tenzij uw uroloog iets anders met u afspreekt).

### **Neem contact op met het ziekenhuis of met de huisarts als u:**

- meerdere dagen bloed in de urine blijft houden, wat niet minder wordt en waarbij uw urine (donker)rood van kleur is.
- behalve bloed, ook flinke bloedstolsels met de urine uitplast.
- zoveel moeite heeft met plassen, dat u het gevoel heeft dat u de blaas niet helemaal kunt leegplassen.
- koorts boven de 38.5°C krijgt.
- pijnklachten heeft die niet verdwijnen na het innemen van pijnstillers.

### **Controle**

Er wordt voor u een controle afspraak gemaakt bij de uroloog. Deze afspraak is meestal zes weken na de operatie. Er wordt dan bekeken wat het effect van de operatie is. U komt dan met een volle blaas naar de polikliniek, zodat de kracht van de urinestaal (flowmetrie) kan worden gemeten. Met een echografie wordt gemeten of er nog urine in de blaas achterblijft na het plassen. Ook wordt u gevraagd een vragenlijst over uw plasklachten in te vullen.

### **Meer informatie**

Voor meer informatie over de afdeling Urologie van het Jeroen Bosch Ziekenhuis en over urologische onderzoeken en behandelingen kunt u kijken op: [www.jeroenbosch-ziekenhuis.nl/urologie](http://www.jeroenbosch-ziekenhuis.nl/urologie)